

GÖTEBORGS UNIVERSITET
Utbildnings- och forskningsnämnden för lärarutbildning

Att plaska i vatten

Kommunala grundskolors simundervisning i Göteborg, inriktad
på årskurserna 5-9

Jimmy Olofsson

Stefan Larsson

Lärarprogrammet, LAU 350

Examensarbete 10p

Handledare: Viljo Telinius

Rapportnummer: HT06-2611-049

Examinator: Staffan Stukát

Abstrakt

Arbetets art:	Examensarbete 10p, Lärarprogrammet, Göteborgs Universitet
Titel:	Att plaska i vatten. Kommunala grundskolors simundervisning i Göteborg, inriktad på årskurserna 5-9
Författare:	Jimmy Olofsson, Stefan Larsson
Handledare:	Viljo Telinius
Examinator:	Staffan Stukát
Datum:	2007-03-27
Nyckelord:	Simkunnighet, simundervisning, definition,

Bakgrund

Under vår tid som studerande, på vår Verksamhetsförlagda utbildning och under våra första år som idrottslärare har vi fått erfara att ekonomiska frågor ofta styr hur simundervisningen bedrivs och att simundervisningen skiljer sig mellan olika skolor. Detta har lett till en nyfikenhet hos oss. Vi vill se hur det fungerar med simundervisningen på andra grundskolor i Göteborgs kommun.

Syftet

med undersökningen är att få en bild över ett antal kommunala grundskolors definition på simkunnighet i Göteborgs kommun. Syftet är även att se vad som görs för de elever i årskurs 5-9 som inte uppnår målen i momentet simning, samt ge en bild över hur simundervisningen finansieras och hur det är med simkunnigheten hos eleverna på de undersökta grundskolorna.

Metod

Vi har använt oss av enkäter, kompletterande intervjuer och deltagandeobservationer. Enkätundersökningen skickade vi ut till 42 stycken kommunala grundskolor i Göteborgs kommun. Intervjuerna var av kompletterande art och till för att minska bortfallet i undersökningen. Undersökningens totala bortfall var fyra stycken enkätsvar. Dessa fyra bortfall bestod av två stycken F-5 skolor, en F-9 skola samt en 6-9 skola. Dessa besvarade aldrig enkäten. Det förekommer bortfall på vissa frågor. Den deltagande observationen gjorde vi under ett simtest för alla femteklaser på en skola.

Resultat

Vi fann att definitionen av att vara simkunnig skiljde sig i många avseenden bland de skolor vi frågade. Dock såg vi också att den vanligaste definitionen av att vara simkunnig är den definition som formulerats med hjälp av Svenska Livräddningssällskapet. Vad som görs för de elever som inte når upp till målen i simning skiljde sig. Majoriteten av de undersökta skolorna erbjuder extra stöd för sina elever i simundervisningen. Dock finns det skolor som inte erbjuder någon simundervisning till dessa elever. Vår undersökning visade att det skiljer sig mellan skolorna hur simundervisningen finansieras. Enligt undersökningen står majoriteten av skolorna för kostanden. Vår enkätundersökning pekar på att det finns oroväckande många elever som går ut årskurs fem och som inte uppnått målen för simkunnighet.

INLEDNING	5
SYFTE	6
FRÅGESTÄLLNING	6
LITTERATURGENOMGÅNG	7
SIMKUNNIGHETENS HISTORIA	7
STYRDOKUMENT OCH SKOLLAG.....	9
Eventuella hinder för simundervisningen	9
DEFINITION AV SIMKUNNIGHET.....	10
RAPPORT FRÅN SKOLVERKET OM SIMKUNNIGHET	12
Skolverkets frågor som ställdes till huvudmännen	12
Skolverkets sammanfattning av undersökningen.....	15
METOD	16
URVAL	16
DATAINSAMLINGSMETODER	17
Enkät.....	17
Utskick av extra enkät	17
Intervjuer	17
Undersökningens bortfall	18
Deltagandeobservation	19
DATABEARBETNING.....	20
TILLFÖRLITLIGHET.....	20
Reliabilitet	20
Validitet och generaliserbarhet.....	21
RESULTAT	22
ENKÄT	22
Hur definierar 42 kommunala grundskolor i Göteborgs kommun simkunnighet?	22
Vad görs för de elever i årskurs 5-9 som inte uppnår målen i momentet simning på de undersökta skolorna?	23
Hur finansieras simundervisningen på de undersökta grundskolorna?.....	25
Hur ser det ut med simkunnigheten hos eleverna på de undersökta skolorna?.....	26
Övriga enkätfrågor	27
RESULTAT DELTAGANDEOBSERVATION	28
Resultat simtest pojkar	29
Resultat simtest flickor.....	30
RESULTATSAMMANFATTNING.....	31
METODDISKUSSION.....	32
HUR DEFINIERAR ETT ANTAL KOMMUNALA GRUNDSKOLOR I GÖTEBORGS KOMMUN SIMKUNNIGHET?.....	33
Tidigare definitioner av simkunnighet	33
Vilka definitioner användes i skolorna när skolverket gjorde sin tillsyn?	34
Hur såg det ut i Göteborg när Skolverket gjorde sin tillsyn?	35
Grundskolorna i Göteborgs kommuns definition av simkunnighet	35
Sammanfattning	35
VAD GÖRS FÖR DE ELEVER I ÅRSKURS 5-9 SOM INTE UPPNÅR MÅLEN I MOMENTET SIMNING PÅ DE UNDERSÖKTA GRUNDSKOLORNA?	36
Tidigare forskning	36

Vad säger skollagen?.....	36
Vad görs det för eleverna i Göteborg som inte uppnår målen?.....	36
Sammanfattning	37
HUR FINANSIERAS SIMUNDERVISNINGEN PÅ DE UNDERSÖKTA GRUNDSKOLORNA?	38
Finansiering av simundervisningen i Göteborg	38
Sammanfattning	38
HUR SER DET UT MED SIMKUNNIGHETEN HOS ELEVERNA PÅ DE UNDERSÖKTA SKOLORNA?	39
Simkunnigheten i landet.....	39
Simkunnigheten i Göteborg	39
Deltagande observation	39
Sammanfattning	40
AVSLUTANDE DISKUSSION	41
Likvärdig utbildning och definition av simkunnighet.....	41
Den ekonomiska faktorn	42
Simkunnigheten i Göteborgs kommunala grundskolor.....	43
Jämförelse mellan deltagande observation och enkätundersökning	43
Vad görs för de elever som ej uppnår målen i momentet simning?	43
FÖRSLAG TILL FORTSATT FORSKNING	44
SAMMANFATTNING	44
REFERENSLISTA	45
Bilagor.....	
.....	

INLEDNING

Vi har under våra första år som idrottslärare fått uppleva att synen på simundervisning och simkunnighet skiljer sig mellan olika skolor. Vår erfarenhet har blivit att begreppet simkunnighet tolkas och definieras på många olika sätt och att tolkningen av skolans styrdokument ibland kan ifrågasättas.

Krav på att elever skall vara simkunniga när de går ut årskurs fem finns inskrivet i kursplanen för idrott och hälsa i Lpo94. Där går det att läsa att *"Eleven skall kunna simma och hantera nödsituationer vid vatten"* (Skolverket 2000 s.24)

Ett exempel på tolkning av kursplanen som vi fått höra är att det inte behövs någon simundervisning för årskurs 6-9 eftersom detta inte var inskrivet i styrdokumentet. Däremot skall eleven kunna simma när denna gått ut årskurs fem. Detta blir för oss ett dilemma. Kan verkligen alla elever simma när de går ut årskurs fem och varför behöver eleven inte vara simkunnig i årskurs 6-9?

Under vår tid som studerande, på vår Verksamhetsförlagda utbildning (VFU) och under våra första år som idrottslärare har vi fått erfara att ekonomiska frågor ofta styr hur simundervisningen bedrivs. Detta har lett till en nyfikenhet hos oss. Vi vill se hur det fungerar med simundervisningen på andra grundskolor i Göteborgs kommun. Vi vill se om det finns skillnader i simundervisningen eller om det går att följa en röd tråd för de kommunala grundskolorna i Göteborgs kommun. Vi vill få en bild över hur begreppet simkunnighet definieras och vad som görs för de elever som inte uppnår de uppsatta målen vad beträffar simkunnighet i årskurs 5-9.

I en rapport från skolverket angående simkunnighet (Skolverket Dnr 2003: 3260.e.) går det läsa, att över 7000 elever som gick ut årskurs fem, år 2003 inte uppnådde målen för simkunnighet. Vi anser att det är en skrämmande hög siffra, när det i samma rapport även går att läsa att drunkning är den tredje vanligaste dödsorsaken bland barn och ungdomar.

Svenska livräddningssällskapet statistik över drunkningsolyckor visar att:

"Elva personer under 19 år har omkommit under år 2006" (Svenska Livräddningssällskapet, 2007.j.).

I skollagen 2 § står följande:

"Alla barn och ungdomar skall, oberoende av kön, geografisk hemvist samt sociala och ekonomiska förhållanden, ha lika tillgång till utbildning i det offentliga skolväsendet för barn och ungdom. Utbildningen skall inom varje skolform vara likvärdig, varhelst den anordnas i landet"(Läraryrket, 2001 s.55).

Vår fundering blir då följaktligen om det verkligen kan vara en likvärdig utbildning för varje elev om simkunnighet och simundervisning definieras och bedrivs olika i kommunerna i landet?

Med ovanstående som utgångspunkt har vi fastställt syfte och frågeställningar för vårt examensarbete.

SYFTE

Syftet med undersökningen är att få en bild över ett antal kommunala grundskolors definition på simkunnighet i Göteborgs kommun. Syftet är även att se vad som görs för de elever i årskurs 5-9 som inte uppnår målen för momentet simning, samt ge en bild över hur simundervisningen finansieras och hur det är med simkunnigheten hos eleverna på de undersökta grundskolorna.

FRÅGESTÄLLNING

Hur definierar ett antal kommunala grundskolor i Göteborgs kommun simkunnighet?

Vad görs för de elever i årskurs 5-9 som inte uppnår målen i momentet simning på de undersökta grundskolorna?

Hur finansieras simundervisningen på de undersökta grundskolorna?

Hur ser det ut med simkunnigheten hos eleverna på de undersökta skolorna?

LITTERATURGENOMGÅNG

Simkunnighetens historia

Begreppet simning kan skådas långt bak i tiden. I början räknades simningen som en utmärkt övning för att förbereda soldater för krig. Filosofen John Locke (1632-1704) skrev en skrift 1693 som i grund och botten var en bok om uppfostran för den unga aristokraten. Locke ansåg att simning faktiskt kunde vara en ypperlig sysselsättning för de högre samhällsklasserna. Från och med 1700-talets mitt propagerades det för simkunnighet och livräddning som en lämplig brygga mellan fysisk aktivitet och praktisk nytta. Detta ligger som grund för startandet av Uppsala simförening (1796), vilken är Sveriges första idrottsförening. Målet med föreningen och senare bildade simföreningar var just simkunnighet och livräddning. Det är först i slutet av 1800-talet som det börjas tävla i simning. (Blom & Lindroth, 2002)

År 1807 föreskrevs det i skolordningen att det skulle finnas med kroppsövningar i hälso- och kroppsutvecklande syfte. I skolordningen beskrivs simning som en god kroppsövning, som skulle genomföras på lovstunder och med lärares tillsyn. Observera att dåtidens skola endast gällde för de högra samhällsklasserna. (Blom & Lindroth, 2002)

Det var först i början av 1900-talet som simundervisning började finnas med i den ordinarie undervisningen. År 1911 kom den första rapporten från Västerås om att man hade lyckats genomdriva övningar i torrsim för de lägre åldrarna i dåtidens folkskola. 400 barn ställde upp på de första simövningarna, vilket resulterade i att nästan 85 % av dessa kunde räknas som simkunniga. (Svenska Livräddningssällskapet, 2006.i.)

Det dröjde sedan ända fram tills 1920 innan det blev obligatoriskt med simundervisning i folkskolan där gymnastik bedrevs. Simövningarna var fortfarande av karaktären torrsim. Samma år skrevs det en framställning om att anteckningar från ett årligt simkunnighetstest borde skrivas in på betygen i folkskolan. (Svenska Livräddningssällskapet, 2006.i.) Folk började vid denna tidpunkt även få förståelse för badets hälsofrämjande effekter och att det var viktigt att vara simkunnig. Kommunerna började på grund av detta upprätta de första kommunala folkbaden. (Svenska Livräddningssällskapet, 2006.i.)

I början av 1940-talet försökte riksdagen införa obligatorisk simundervisning i kommunerna. Det förväntade resultatet uteblev dock. År 1948 saknade nästan hälften av 400 000 barn på landsbygden i åldrarna 7-15 år möjlighet till simundervisning. Vid samma tidsepok kunde endast 20 % av de värnpliktiga simma och hela 20 % kunde inte simma alls. (Svenska Livräddningssällskapet, 2006.h.)

År 1945 ställdes en fråga till alla som fyllt sju år i samband med årets folkräkning. Frågan löd om personen i fråga kunde simma 50 meter. Utav männen påstod 60% att de kunde simma given sträcka och 36% av kvinnorna påstod sig kunna simma.

Under 50- och 60-talet var det många folk- och småskollärare som fick simlärarutbildning under sin utbildningstid. På 50-talet ökade de kommunala simskolorna kraftigt i antal.

Skolöverstyrelsen rekommenderade nämligen att intyg om simkunnighet skulle skrivas in i betygen. Detta gjorde att kommunerna kände en stor press på sig att ordna simundervisning. Behovet av simlärare blev härav stort. Mellan åren 1964 till 1973 utbildade Svenska livräddningssällskapet och simfrämjandet hela 12000 nya simlärare. Ett stort antal simlärare utbildades då vid lärarhögskolorna samt gymnastik- och idrottshögskolorna. (Svenska Livräddningssällskapet, 2006.h)

1968 och 20 år framåt kartlades skolbarnens simkunnighet noggrant. 1968 var 79 % av eleverna i årskurs fem simkunniga. 1988 kunde 92% av femteklassarna anses vara simkunniga. (Svenska Livräddningssällskapet, 2006.h)

Fram till idag tyder resultat på att det har skett en försämring i simkunnighet bland eleverna på lågstadiet. Hittills har ingen försämring på högstadiet kunnat ses. Sannolikt har simkunnigheten försämrats på mellanstadiet. Ovan nämnda försämringar beror enligt Svenska livräddningssällskapet på den minskning av simundervisning som skedde på 1990-talet. (Svenska Livräddningssällskapet, 2006.h)

Styrdokument och skollag

Fram till september 2006 stod det i Lpo 94 i kursplanen för idrott och hälsa vad beträffar momentet simning:

*”Mål som eleven skall ha uppnått i slutet av det femte skolåret:
Eleven skall kunna simma och hantera nödsituationer vid vatten”* (Skolverket, 2002 s.24).

I målen som eleven skall ha uppnått i slutet av det nionde skolåret nämns det ej något angående kunskaper i simning. Det är upp till huvudmännen inom området att definiera vad som skall betecknas som simkunnighet. Ännu finns det ingen nationell definition på simkunnighet. Den vanligaste definitionen på simkunnighet är den som Svenska Livräddningssällskapet tagit fram (se vidare i avsnittet definition av simkunnighet), som kan ses som ett förtydligande över kursplanens mål vad beträffar att vara simkunnig. (Skolverket, Dnr 2003: 3260.e.) (läs före 2006)

Efter skolverkets tillsyn av simkunnighet 2004 fick skolverket ett regeringsuppdrag att förtydliga målen för simning. Skolverket gjorde då en revidering till kursplanerna i idrott och hälsa i Lpo 94. Detta skedde i september 2006

Revideringen följer nedan:

I mål som eleven skall ha uppnått efter det femte skolåret står det:

*”Eleven skall
ha god vattenvana, vara trygg i vatten, kunna simma 200 meter och
ha grundläggande kunskaper om bad-, båt- och isvett* (Skolverket, Dnr 2006:00492.d.).

I mål som eleven skall uppnått efter det nionde skolåret gjordes tillägget:

*”Eleven skall
- kunna hantera nödsituationer i och vid vatten”*(Skolverket, Dnr 2006:00492.d.)

Eventuella hinder för simundervisningen

I skollagen 4 kap. 4§ står det:

Utbildningen i grundskolan skall vara avgiftsfri för eleverna. De skall utan kostnad ha tillgång till böcker, skrivmaterial, verktyg och andra hjälpmedel som behövs för en tidsenlig utbildning. I verksamheten får dock förekomma enstaka inslag som kan föranleda en obetydlig kostnad för eleverna (Läraryrket, 2001 s.72).

Skolverket anser dock att det ej skall tas ut någon avgift för simundervisning i skolan eftersom det är en förutsättning för eleven att uppnå kursplanens mål. Skolverket anser alltså inte att inträde till exempel badhall kan räknas som en obetydlig kostnad för eleven. (Skolverket, Dnr 2003: 3260.e.)

För att en elev skall kunna uppnå målen i ett visst ämne, skall inte den enskilde individens ekonomiska resurser ge en fördel att uppnå målen i skolan. Detta får vidare stöd i skollagen 1 kap. 2 § där det står följande:

Alla barn och ungdomar skall, oberoende av kön, geografisk hemvist samt sociala och ekonomiska förhållanden, ha lika tillgång till utbildning i det offentliga skolväsendet för barn och ungdom. Utbildningen skall inom varje skolform vara likvärdig, varhelst den anordnas i landet (Läraryrket, 2001 s.55).

Definition av simkunnighet

Definitionen av att vara simkunnig har varierat under 1900-talet. Nedan följer olika definitioner på simkunnighet.

Folkbadsutredningens definition från 1954 innebar att en person som kunde ta sig fram i vattnet 25 meter utan hjälpmedel, hade en viss grad av simkunnighet. Om sedan sträckan ändrades till 50, 100 eller 200 meter spelade mindre roll. Folkbadsutredningen fastslog även att de personer som ansåg sig vara simkunniga simmade i regel aldrig längre än 10-15 meter och dessa hade egentligen aldrig prövat att simma längre distanser. (Holmberg, 1998)

I läroplanen för grundskolan, 1969 (Lgr 69) fanns det en mer tydlig definition över simkunnighet.

I årskurs 3 skulle eleverna simma 25 meter på grunt vatten.

I årskurs 4 skulle eleverna simma 25 meter och helst på djupt vatten.

I årskurs 5 skulle eleverna simma 50 meter.

I årskurs 6 skulle eleverna simma 100 meter varav 25 meter på rygg. (Skolöverstyrelsen, 1969)

I Läroplanen för grundskolan, 1980 (Lgr 80) fanns inte längre denna tydliga definition över simkunnighet. Lgr 80 är uppdelad i kategorierna lågstadiet, mellanstadiet och högstadiet.

Kursplanen redogör för vad som skall ingå i simundervisningen för de olika årskurserna.

Den löd enligt följande:

Lågstadiet

Vattenvaneövningar och lekar i vatten.

Bröstsimm och ryggsimm.

Badvett och bätvett.

Livräddningsövningar och simkunnighetsprov.

Mellanstadiet

Övningar för att utveckla simförmågan.

Övningar av fler samsätt, dykning och klädsimm.

Ilandföringsövningar, användning av räddningsmaterial.

Konstgjord andning och simkunnighetsprov.

Högstadiet

Vattnets och kylans inverkan på kroppen.

Behandling av drunknade. Konstgjord andning. Säkerhetsåtgärder i samband med vattensport.

Livräddningsövningar, dykövningar, klädsimm, ilandföring samt användning av livräddningsmaterial.

Simkunnighets- och livräddningsprov. (Skolöverstyrelsen, 1980 s.95)

Svenska Livräddningssällskapet är en organisation som har grundats för att främja simkunnigheten i landet. Deras strävan är att ge alla en ökad kunskap och trygghet i och vid vatten. Svenska livräddningsförbundet utbildar idag simlärare, badvakter och livräddare. Organisationen anser att det är av stor vikt att barn prioriteras i arbetet som berör simkunskap och livräddning. Svenska livräddningssällskapet genomför årligen riksomfattande undersökningar där svenska skolelevers simkunnighet utvärderas. (Svenska Livräddningssällskapet, 2007.a.)

Före 1994 tog Svenska livräddningssällskapet tillsammans med skolverket fram en definition av att vara simkunnig som löd:

Personen är simkunnig om den klarar att *falla i vattnet och därefter kunna simma 200m på djupt vatten.* (Svenska Livräddningssällskapet, 2006.g.)

När skolans nya läroplan infördes 1994 gjorde Svenska livräddningssällskapet en granskning av definitionen för simkunnighet. Krav från International Life Saving Federation (ILS) på simkunnighet vägdes in i den nya definitionen som nu lyder:

”Simkunnig anses den vara som kan falla i vattnet, få huvudet under, och efter att åter tagit sig till ytan kan simma 200 meter bröstsim på djupt vatten, varav 50 meter på rygg” (Svenska Livräddningssällskapet, 2006.g.).

Före september 2006 fanns det ännu ingen nationellt uppsatt definition över simkunnighet i Sverige (Skolverket, Dnr 2003: 3260.e.)

Som tidigare nämnts gjorde skolverket en revidering över definitionen av simkunnighet i september 2006.

Revideringen till kursplanerna i idrott och hälsa i Lpo 94 följer nedan

I mål som eleven skall ha uppnått efter det femte skolåret står det:

”Eleven skall

ha god vattenvana, vara trygg i vatten, kunna simma 200 meter och ha grundläggande kunskaper om bad-, båt- och isvett (Skolverket, Dnr 2006:00492.d.).

I mål som eleven skall uppnått efter det nionde skolåret gjordes tillägget:

”Eleven skall

- kunna hantera nödsituationer i och vid vatten” (Skolverket, Dnr 2006:00492.d.).

I en artikel i Partille tidning 2006-06-29 går det läsa att Partille kommun är en av flera kommuner som fått kritik från skolverket för att det saknades handlingsplan för simundervisningen. I Kommunen fanns det heller ingen gemensam definition över simkunnighet, utan det är upp till varje idrottslärare att själv bedöma när någon är simkunnig. (Partille tidning, 2006-06-29)

Rapport från skolverket om simkunnighet

I skolverkets rapport ”tillsyn av simkunnighet och förmåga att hantera nödsituationer vid vatten” (Skolverket, Dnr 2003: 3260.e.), påpekas det att drunkning är den tredje vanligaste dödsorsaken bland unga idag. För att kunna förhindra en del av dessa olyckor vid vatten bör simkunnigheten och vattensäkerheten ökas anser skolverket.

Vidare står det i skolverkets rapport att skolans kursplaner är delar av krav som staten har på grundskolan. I kursplanen för Idrott och hälsa har statens beställning gått fram då det framgår att elever i årskurs 5 skall kunna simma och hantera nödsituationer vid vatten. Det står vidare att kursplanerna gäller i första hand den offentliga skolan.

Enligt skollagen är det huvudmannen för skolan som ser till att bestämmelser i skolförfattningen genomförs på ett riktigt sätt. Tillsynen som bedrivits av skolverket har riktat sig mot kommunerna och de organisationer som bedriver friskolor. Då det är elevernas kunskapsnivå i det femte skolåret som kursplanerna avser har skolverkets tillsyn avsett de barn som gick i årskurs 5 under 2003. (Skolverket, Dnr 2003: 3260.e.)

Syftet med skolverkets tillsyn av skolorna var: ”att bedöma hur verksamheterna arbetar med och lever upp till just de här målen i kursplanen för ämnet idrott och hälsa”. (Skolverket, Dnr 2003: 3260 s.1.e.)

Skolverket har ej besökt eller undersökt verksamheten på plats utan låtit huvudmännen svara på ett antal frågor som huvudmännen sedan har skickat tillbaka till skolverket. Undersökningen de gjorde var en undersökning där samtliga huvudmän och kommuner ingick. Skolverkets använde huvudmännens svar som grund i redovisningen av tillsynen. Resultatet av undersökningen visar på en övergripande bild över simkunnigheten bland eleverna i årskurs fem och även till vis del hur simundervisningen går till ute i landet.

Skolverkets frågor som ställdes till huvudmännen

1. Hur definieras simkunnighet i huvudmannens verksamhet?
  2. Hur stor andel av eleverna som gick ut årskurs 5 våren 2003 var simkunniga?
  3. Om inte alla elever kunde simma, ange om det finns några särskilda skäl till det.
  4. Hur kontrolleras vanligen simkunnigheten i huvudmannens verksamhet?
  5. När kontrolleras simkunnigheten i huvudmannens verksamhet?
  6. Får eleverna simundervisning på skoltid?
  7. Är simundervisningen på skoltid kostnadsfri för eleverna?
  8. Erbjuds simundervisning på elevens fritid (lov, helger, i skolbarnsomsorgen)?
  9. Är simundervisningen på elevens fritid kostnadsfri för eleven?
  10. Ger huvudmannen läraren förutsättningar att praktiskt undervisa i hur man hanterar nödsituationer vid vatten?
  11. Hur kontrolleras vanligen att eleverna kan hantera nödsituationer vid vatten?
- (Skolverket, Dnr 2003: 3260 s.2.e.)

Skolverket sammanställde svaren de fick in från huvudmännen. Vi väljer att redovisa de svar vi anser viktiga att ha i åtanke angående vårt arbetet.

1. Hur definieras simkunnighet i huvudmannens verksamhet?

Skolverket skriver att det inte finns någon gemensamt fastställd plan för att konkretisera vad simkunnighet är. Utan det är upptill huvudmännen att fastställa vad som anses vara simkunnig. (Skolverket, Dnr 2003: 3260.e.)

De flesta huvudmän anser dock att simkunnighet är att simma ett antal meter med ett eller flera simsätt. Andra huvudmän anser dock att simkunnighet mer är en sorts trygghet i och i närheten av vatten och ibland tillsammans med kunskapen om ett eller flera simsätt. Några definitioner av simkunnighet inkluderar också förmågan att hantera nödsituationer och livräddning. Den vanligaste definitionen att följa är dock den som rekommenderas av Svenska livräddningssällskapet

I skolverkets rapport valde: 64 % av kommunerna och 67 % av de fristående skolorna Svenska livräddningssällskapets definition av simkunnighet.

6% av kommunerna och 11% av de fristående skolorna ville att eleverna skulle kunna simma 250m eller mer för att uppfylla målen.

23 % av kommunerna och 8 % av friskolorna använde sig av en definition som sa att simkunnighet var att kunna simma 25-150m.

2st kommuner och 15 friskolor definierade simkunnighet utan att använda en viss sträcka som eleven skulle simma. (Skolverket, Dnr 2003: 3260.e.)

Av alla skolor som svarat på enkäten så var det 6 % av kommunerna och 9 % av friskolorna som inte hade någon definition av simkunnighet. Skolverket har riktat kritik mot dessa skolor. (Skolverket, Dnr 2003: 3260.e.)

I Göteborgs kommun besvarade 14 av 20 stadsdelar att de definierade simkunnighet i enlighet med Svenska livräddningssällskapets definition. Vidare var det 3 av 20 av de tillfrågade stadsdelarna i Göteborgs kommun som delgav en annan definition av simkunnighet än Svenska livräddningssällskapets definition.

Resterande % hade angett svar som inte gick att tyda, vilket här räknas som bortfall i undersökningen (Skolverket, 2003.f.)

2. Hur stor andel av eleverna som gick ut årskurs 5 våren 2003 var simkunniga?

Skolverket uttrycker att det inte är rimligt att kräva av huvudmännen att alla barn skall uppnå målen i alla ämnen, huvudmännen måste dock se till att alla barn ges förutsättning att klara målen. Av alla barn i årskurs fem som undersöktes 2003, kunde 94 % simma i de kommunala skolorna och 96 % i de fristående. 118910 stycken elever gick i årskurs fem när undersökningen genomfördes. Av dessa var det 6 %, eller 7135 stycken som inte kunde simma i den kommunala skolan. 5 856 stycken gick i den fristående skolan varav 234 stycken inte kunde simma. Av kommunerna var det 10 % av dem som redovisade att alla kunde simma och 71 % av de fristående skolorna redovisade att alla barn kunde simma.

Skolverket ger ingen kritik mot huvudmännen för att inte alla kan simma, det som skolverket dock framhäver är att alla skall få möjligheten att uppnå målen för simning i årskurs 5.

Skolverket menar också att huvudmannen inte kan skylla på att en elev inte kan simma på grund av en dålig organisation i verksamheten. Skolverket säger vidare att om dessa skäl finnes så förutsätter de att det görs något åt dem, så att inget barn inte lär sig simma på grund av det. (Skolverket, Dnr 2003: 3260.e.)

I Göteborgs kommun svarade 9 av de 20 tillfrågade stadsdelarna att 95-100 % av eleverna var simkunniga när de gick ut det femte skolåret 2003. (Skolverket, Dnr 2003: 3260.e.)

Åtta av 20 av stadsdelarna svarade att 90-94 % av eleverna var simkunniga när de gick ut det femte skolåret 2003. (Skolverket, Dnr 2003: 3260.e.)

Tre av de 20 tillfrågade stadsdelarna svarade att mindre än 90 % av eleverna som gick ut det femte skolåret 2003 var simkunniga. (Skolverket, Dnr 2003: 3260.e.)

4. Hur kontrolleras vanligen simkunnigheten i huvudmannens verksamhet?

Skolverket anser att det egentliga enda sättet är att simkunnigheten kontrolleras med hjälp av praktiska övningar. Skolverket hävdar vidare att det är det enda sättet att se om eleverna har de färdigheter som krävs för att uppnå de mål för simning som skolan har satt upp. Av svaren skolverket har fått in angående kontrolleringen av simkunnigheten så fick 11 % av kommunerna och 8 % av de fristående skolorna kritik då de inte kontrollerade simkunnigheten hos sina elever. (Skolverket, Dnr 2003: 3260.e.)

5. När kontrolleras simkunnigheten i huvudmannens verksamhet?

Enligt svaren har skolverket fått reda på att huvudmännen kontrollerar simningen vid flera tillfällen. Många har även visat upp att olika delmål har tagits fram för att i slutändan kunna klara målet för årskurs fem. Skolverket säger också att det räcker gott och väl att göra en kontroll i slutet av årskurs fem för att se om målet är uppfyllt. (Skolverket, Dnr 2003: 3260.e.)

6. Får eleverna simundervisning på skoltid?

Skolverket trycker på att eleverna skall få chansen att uppnå målen i kursplanen under skoltid. Under den här punkten har det riktats kritik mot huvudmän som har haft elever som inte uppnått målen då de inte fått någon simundervisning i skolan. Skolverket påpekar starkt att elever som inte kan simma måste erbjudas extra undervisning. (Skolverket, Dnr 2003: 3260.e.)

7. Är simundervisningen på skoltid kostnadsfri för eleverna?

Enligt 4 kap. 4 § skollagen skall utbildningen i grundskolan vara avgiftsfri för eleverna. I verksamheten får dock förekomma enstaka inslag som kan föranleda en obetydlig kostnad för eleven (Skolverket, Dnr 2003: 3260 s. 9.e.).

Skolverket trycker här på att utbildningen skall vara kostnadsfri för eleverna och att det absolut inte får tas ut några pengar för något som gör att man inte kan uppnå målen i något ämne. Här har skolverket riktat kritik mot de som tagit ut pengar för simning under skoltid. 2 % av kommunerna och 12 % av de fristående fick kritik av skolverket för att de tagit ut pengar av elever för simning under skoltid. (Skolverket, Dnr 2003: 3260.e.)

Skolverkets sammanfattning av undersökningen

Skolverket avslutar sin rapport med att göra en sammanfattning av undersökningen. Det de kommer fram till är att det ser ut på olika sätt hur man definierar simkunnighet ute i skolorna. Skolverket nämner också att det inte finns någon övergripande, nationell definition på simkunnighet. Skolverket fastslår också att det måste fortgå en diskussion ute i skolan om vad som skall ses som simkunnighet. (Skolverket, Dnr 2003: 3260.e.)

Skolverket fick fram att 94 % av eleverna i de kommunala grundskolorna kunde simma. I friskolorna kunde 97 % av eleverna simma när de gick ur årskurs fem år 2003. Samanlagt kunde inte 7369 barn i årskurs fem simma. Skolverket poängterar vikten vid att även dessa barn lär sig simma och att det är viktigt att huvudmännen inte släpper dem efter årskurs fem om de inte har uppnått målen för simkunnigheten. (Skolverket, Dnr 2003: 3260.e.)

METOD

Avsnittet metod kommer att inledas med en beskrivning av undersökningens urval. Därefter ges en genomgång av datainsamlingsmetoderna. Undersökningens tillförlitlighet visas sedan med begreppen reliabilitet, validitet och generaliserbarhet. Metodavsnittet kommer även att utvärderas under diskussionsavsnittet.

Urval

Det första urval vi gjorde var att bestämma att undersökningen endast skulle vända sig till Göteborgs kommuns kommunala grundskolor. Anledningen till att vi inte valde friskolor beror på att vi gjorde en avgränsning för att minska arbetets omfattning och att vi antog att vissa jämförelser kunde vara svåra att genomföra. Vi vet att kursplanerna gäller i första hand den offentliga skolan. (Skolverket, Dnr 2003: 3260.e.)

Vi genomförde därefter ett obundet slumpmässigt urval, där alla skolor i stadsdelarna hade samma chans att bli valda. Med ett obundet slumpmässigt urval menas att:

*Alla individerna i den bakomliggande populationen har här samma chans att bli valda.
Vill man veta andelen i befolkningen med övervikt dras slumpmässigt ett stickprov ur hela befolkningen (Gunnarsson, 2006.c.).*

Vår tanke som genomfördes var vid urvalet att enkäten skulle skickas ut till en majoritet av skolor som kunde besvara både de frågor avsedda för årskurs 5, samt de avsedda frågorna för årskurserna 6-9.

Ur varje stadsdel valde vi ut två stycken skolor med namn som var bekanta för oss båda.

Fördelningen blev följaktligen:

31 stycken skolor med upp till årskurs 9

11 stycken f-5 skolor

Göteborgs kommun har 21 stadsdelar och vi skickade enkäten till två skolor från varje stadsdel.

Detta föranledde att enkäten skickades till 42 stycken kommunala grundskolor.

Skolorna hittade vi på Göteborgs stads hemsida. (Källström, 2006.b.)

Undersökningen genomfördes sedan som en enkätstudie till de utvalda av Göteborgs kommuns kommunala grundskolor. Undersökningen vände sig till ansvarig idrottslärare för årskurserna 5-9 på varje tillfrågad grundskola.

Enkäten skickades ut via e-mail genom *Kunskapsnätet*. Kunskapsnätet är en webbplats för Göteborgs kommuns grundskolor. Genom Kunskapsnätet går det att finna mailadresser till i stort sett samtliga anställda inom grundskolan i Göteborgs kommun.

I Johansson och Svedner (2004) står det att det finns krav på att undersökningen skall vara etiskt korrekt enligt forskarbasis. Till detta hör dels att de som deltar i undersökningen skall få vara anonyma. Vi valde härav att varken namnge personer eller skolor i undersökningen. Detta för att säkerställa att alla som deltog i undersökningen kunde tillges anonymitet. Alla som deltog i undersökningen har fått möjlighet att avstå från att delta.

Namnen på de skolor som svarade på enkäten sparade vi på en intern lista för att kunna genomföra kompletterande telefonintervjuer med de som inte svarat för att på detta vis minska

undersökningens bortfall.

Listan förstördes noggrant efter att dess syfte utnyttjats för att vidare säkerhetsställa anonymiteten för de deltagande i undersökningen.

Datainsamlingsmetoder

De datainsamlingsmetoder vi har använt är enkäter till skolor kompletterade med intervjuer och deltagande observationer vid en skolas simningstillfälle.

Enkät

Vi valde att arbeta med enkätfrågor för att ta reda på hur simundervisningen ser ut på ett urval av skolor i Göteborgs kommun. En av anledningarna till att vi valde enkät som undersökningsmetod var att det gav oss en chans att få in många svar som vi kunde jämföra med varandra. En annan anledning till att vi valde enkät var att det gav den ansvarige på skolan tid att tänka till och reflektera över sina svar. Vilket i sin tur skulle ge oss kvalitativa svar.

Ett betydligt enklare, billigare och mindre tidskrävande sätt att samla in material på än intervjun är enkäten. Genom den kan man samtidigt nå många personer och de svar man får in är redan från början skriftliga och därmed lättare att bearbeta. Dessutom vet man här att alla (eller ett stort antal) personer får samma frågor. Det är då lättare att jämföra svaren. (Ejvegård, 2003, s.53)

Utformningen av enkäten tog sin tid då vi inte visste på vilket sätt vi ville utforma den. Vi sökte efter liknande arbeten som jobbat med enkätfrågor, men fann inget för vår del användbart. Vi utformade våra enkätfrågor genom att jämföra vårt syfte med de frågor som Skolverket skickade ut och som senare låg till grund för deras rapport. Detta för att se vilka frågor som hade relevans för vår undersökning och då kunna utforma enkäten så att den skulle mäta det den var avsedd att mäta. I enkäten använde vi enbart öppna frågor, för att på detta vis ge respondenten chansen att svara fritt och på så sätt ge oss möjligheten att förstå situationen på skolan mer ingående.

Utskick av extra enkät

Det visade sig att svarsfrekvensen på den utskickade enkäten ej var tillfredställande hög. Vi genomförde då ett extra utskick av enkäten till 10 stycken respondenter via brevpост med frankerad svarspost. Det extra enkätutskicket resulterade i att bortfallet på undersökningen reducerades med fem stycken respondenter.

Intervjuer

För att minska undersökningens bortfall ytterligare genomförde vi telefonintervjuer. Vi tog kontakt med sju stycken respondenter via telefon. Vi förklarade varför vi gjorde undersökningen och tydliggjorde för respondenten att undersökningen var helt anonym. Vi gav respondenten möjligheten att svara via telefon alternativt svara på enkäten via mail för att ge respondenten chans att tänka efter. Vi ställde samma frågor vid intervjun som vid vår enkät. Tre skolor valde att svara via mail och en skola valde att helt avstå från att delta i undersökningen.

Undersökningens bortfall

Undersökningens totala bortfall var fyra stycken enkätsvar. Dessa fyra bortfall bestod av två stycken F-5 skolor, en F-9 skola samt en 6-9 skola. Dessa besvarade aldrig enkäten. Det förekommer bortfall på vissa frågor, där det kan handla om otydliga svar eller där respondenten ej besvarat frågan. Senare i vår resultatredovisning är alltid de fyra icke besvarade enkäterna medräknade i det totala bortfallet. Där tillkommer de respondenter som ej besvarat den aktuella frågan på grund av olika anledningar eller där vi ej kunnat tyda svaret.

Deltagandeobservation

För att komplettera de enkätsvar vi fick och få en större förståelse för hur det kan fungera när man utgår ifrån Svenska livräddningssällskapets kriterier vad beträffar simkunnighet, genomförde vi vid ett tillfälle en deltagande observation. Detta gjorde vi under ett simtest för alla femteklasser på en skola.

”Deltagande observation är när forskaren beskriver ett skede eller en process som han deltar i eller en organisation som han är medlem av eller på annat vis har inblick i” (Ejvegård, 2003, s.69).

Valet att ha med en deltagandeobservation i examensarbetet växte fram under vår tid ute på respektive skola. Det skulle då genomföras ett simtest på 5:orna på en av skolorna. En av författarna var idrottslärare på skolan vid det aktuella testtillfället. Nedan kommer vi redogöra för hur testet gick till. Läraren använde sig av Svenska livräddarsällskapets riktlinjer när testet genomfördes.

Läraren gick tillväga på så sätt att två veckor innan testet genomfördes skickades en enkät med tre frågor hem till föräldrarna, där de skulle svara på frågor angående deras barns simkunnighet. Frågorna som var med på enkäten fanns för att ge oss en förståelse av elevens kunskaper i vatten. Enkäten såg ut enligt följande:

1. Namn:
2. Mitt barn kan simma..... meter.
3. Mitt barn får vistas på djupt vatten JA NEJ

Med hjälp av föräldraenkäten kunde vi se om det fanns elever som absolut inte skulle genomföra testet och istället få träna simning. Om det visade sig att en förälder/elev skrivit i att eleven kunde simma lika mycket eller mer än vad svenska livräddningssällskapets riktlinjer rekommenderat så spelade det ingen roll. Eleven var ändå skyldig att genomföra testet. Även om föräldern skrivit att deras barn endast kunde simma 80 meter, men barnet själv kände att det kunde klara de givna riktlinjerna så fick de simma testet.

Eftersom det är oetiskt enligt forskarbasis att namnge elever, så kommer samanställningen endast att redovisa om det var en pojke eller en flicka som vi fick in enkäten av. Samanställningen kommer att redovisas i tabellform i ett övergripande format.

Under testtillfället förde vi ett i förväg utformat protokoll, (Se bilaga 1), där vi noterade vilka elever som klarade simtestet samt vilka som ej kunde klassificeras som simkunniga enligt Svenska livräddningssällskapets definition över simkunnighet. Totalt genomförde 41 stycken elever simtestet.

Målet med testet var att se hur många elever i årskurs 5 som nådde upp till de satta målen när det gäller simning. Det uppsatta målet var Svenska livräddningssällskapets definition av simkunnighet.

Definitionen lyder: ”*Simkunnig anses den vara som kan falla i vattnet, få huvudet under, och efter att åter tagit sig till ytan kan simma 200 meter bröstsim på djupt vatten, varav 50 meter på rygg*”. (Svenska Livräddningssällskapet, 2006.g.)

Testet genomfördes så att en klass i taget simmade sträckan. Läraren började med att ropa upp eleverna som skulle genomföra testet. Under simtestet noterades de elever som genomförde testet med godkänt resultat. Det samma gällde de elever som inte klarade av att genomföra testet. Resultatet från den enskilde eleven dokumenterades.

Databearbetning

Vid bearbetningen av enkätsvaren kategoriserade vi de olika svaren i grupper utefter våra frågeställningar enligt enkäten. Därefter kategoriserade vi enkätsvaren i grupper tillhörande våra huvudsakliga frågeställningar.

Enkäten var av öppen karaktär och respondenternas svar kunde innehålla mycket data. Vi valde härav att placera in enkätsvaren i grupper med större begränsning. Detta för att ge oss en bra överskådning av den insamlade datan.

Vi har under resultatredovisningen valt att redovisa resultatet i ett antal större grupper. I dessa grupper placerade vi enkätsvar som hade samma gemensamma nämnare.

Databearbetningen av den deltagande observationen sammanställdes med hjälp av ett i förväg utformat protokoll. (Se Bilaga 1.) Protokollet fördes vid testtillfället där även noteringar skedde. De data som framkom vid observationen sammanställdes och ligger som grund för resultatet av den deltagande observationen.

Data från telefonintervjuerna sammanställdes på samma sätt som enkäterna då dessa var komplement till enkätundersökningen.

Tillförlitlighet

Reliabilitet

”Reliabiliteten anger tillförlitligheten hos och användbarheten av ett mätinstrument och av måttenheter” (Ejvegård, 2003, s.70).

I vår undersökning har vi vidtagit åtgärder för att öka dess reliabilitet genom att bland annat utforma vår enkät utifrån en tidigare publicerad studie. Vi kompletterade den med några extra frågor som var anpassade för vår undersökning. Enkäten granskades av en utomstående idrottslärare innan den skickades iväg till respondenterna.

Hur vet vi att vår enkät mäter det vi tror att den mäter och med vilken tillförlitlighet gör den detta? Ett sätt att hantera frågorna om validitet och reliabilitet är att använda beprövade enkäter där validiteten och reliabiliteten är fastställd i tidigare gjorda (helst publicerade) undersökningar. Det är alltså vanligt att man använder en etablerad enkät kompletterad med några extra frågor speciellt anpassade för den aktuella studien. Man får då även fördelen av att man ofta kan jämföra sina resultat med andra publicerade material (Gunnarsson, 2006.c.).

”I praktiken är reliabiliteten aldrig perfekt. Observatörerna ser vad som händer ur lite olika synvinklar och deras uppmärksamhet varierar” (Johansson och Svedner, 2004, s.69).

Under den deltagande observationen förde vi ett observationsprotokoll (se Bilaga 1.) Detta för att vara fokuserade på det vi ville observera. Observationsprotokollet gav direkt en dokumentation över den enskilde elevens testresultat.

I brist på kontrollfrågor i enkäten kan vår undersökning uppfattas som mindre reliabel av en utomstående granskare.

Vid enkätundersökningar (och stora intervjuundersökningar) kan reliabiliteten testas /.../ Kontrollfrågor. Ett mindre antal frågor (med annan formulering) läggs in i enkäten, vilka efterfrågar samma sak som tidigare efterfrågats i enkäten. Vid god reliabilitet är svaren identiska (Ejvegård, 2003, s.71-72).

Validitet och generaliserbarhet

”Validitetsprövning är svårare än reliabilitetsprövning. Strängt taget kan den endast ske om man har något annat mått på det man mäter att jämföra med” (Ejvegård, 2003, s.75).

Vi har jämfört vårt empiriska resultat med tidigare forskning. Vi har genomfört deltagande observation som jämfördes med resultatet från enkätundersökningen för att höja validiteten i viss mån. För att höja validiteten ytterligare hade vi kunnat genomföra deltagande observation i större utsträckning. Detta för att kunna jämföra med resultatet från enkätundersökningen på ett vidare plan.

Vi gjorde bedömningen att respondenterna skulle våga vara uppriktiga och besvara enkäten med rationella svar, när vi försäkrade respondenten att såväl skolans namn som respondentens namn skulle erhålla anonymitet i undersökningen.

Möjligtvis kan denna undersökning tillsammans med andra liknande studier bidra till utveckling inom området.

Likheterna och de skillnader vi funnit i vår undersökning kan möjligen användas för att förstå mönster i liknande sammanhang, inte att rakt av generaliseras till andra undersökningar i ämnet. Läsaren får ta ställning till om resultaten skulle kunna vara tillämpbara i liknande sammanhang.

RESULTAT

I resultatdelen har vi först valt att redovisa enkätundersökningen om simkunnighet som vi skickade ut till 42 av Göteborgs kommuns kommunala grundskolor. Därefter kommer vi att redovisa en undersökning genomförd på en skola där vi utifrån Svenska livräddningssällskapet riktlinjer testat skolans årskurs 5:or i simning.

Enkät

Vi har valt att redovisa svaren vi fick i vår enkät i tabellform. De olika frågorna i enkäten kommer här att struktureras upp under de olika frågeställningarna. Den större överskriften ovanför resultattabellerna är vår frågeställning. Den mindre överskriften är frågan som respondenten erhöll via enkäten.

Hur definierar 42 kommunala grundskolor i Göteborgs kommun simkunnighet?

Hur definierar ni simkunnighet på er skola?

Definition av simkunnighet	Antal	%
Enligt SLS definition.	21	50
Simma ett antal meter med ett eller flera simsätt.	14	33
Ingen klar definition men det finns ett mål.	2	4,7
Bortfall	5	11,9

Tabell 1. Visar vilka definitioner som används på de olika skolorna.

Resultatet visas i både procent och antal för att en eventuell jämförelse med skolverkets rapport skall kunna göras.

Möjligt antal som kunde besvarat frågan: 42 stycken

De flesta skolorna använder sig av Svenska livräddningssällskapets definition av simkunnighet. Svenska livräddningssällskapets definition lyder: *Simkunnig anses den vara som kan falla i vattnet, få huvudet under, och efter att åter tagit sig till ytan kan simma 200 meter bröstsim på djupt vatten, varav 50 meter på rygg.*

Definitionen: *Simma ett antal meter med ett eller flera simsätt.* Innefattade sådana enkätsvar som: *"Eleven skall simma 100 meter bröst, 50 meter rygg"*. Alltså kunde definitionen innefatta alla svar som klart och tydligt deklarerade att de hade ett klart och tydligt mål som innefattade X-antal meter.

Ingen klar definition men det finns ett mål. Är den krångligaste definitionen att sammanfatta och förstå vad skolan menar med sitt svar. Definitioner vi kunde få här var: *"Kunna simma"* eller *"Enligt skolans mål"*.

Definitionen, *"Bortfall"* innefattar svar som inte gått att tyda eller förstå samt icke besvarade enkäter.

Vad görs för de elever i årskurs 5-9 som inte uppnår målen i momentet simning på de undersökta skolorna?

Vad görs för de elever i årskurs 5 som inte uppnår målen i simning?

Åtgärd	Antal	%
Skolan erbjuder betald simträning under skoltid.	28	71,8
Skolan erbjuder betald simträning på fritiden.	6	15,4
Skolan erbjuder inget stöd i simträningen.	2	5,1
Bortfall	3	7,7

Tabell 2. Visar vad skolorna gör för de elever i årskurs 5 som inte uppnår målen i simning. Möjligt antal som kunde besvarat frågan: 39 stycken

Åtgärderna när eleverna inte når upp till de uppsatta målen för årskurs 5 kunde delas in i 1: *Skolan erbjuder betald simträning under skoltid*, 2: *Skolan erbjuder betald simträning på fritiden*, och 3: *Skolan erbjuder inget stöd i simträningen*.

Åtgärd: 1. *Skolan erbjuder betald simträning under skoltid*, kan innefatta enkätsvar som sett följande ut: ”Får extra simträning av simlärare vid badhuset”. Eller ”De får gå i simskola en gång i veckan på skoltid tills de kan simma”.

Ser man till åtgärd: 2. *Skolan erbjuder betald simträning på fritiden*. Innefattar den att skolan erbjuder undervisning i simning gratis för eleven, men undervisningen sker utanför skoltid så som på helger, lov och kvällar. Exempel på enkätsvar: ”Skriftlig information lämnas ut till föräldrarna angående gratis simundervisning under sommaren”.

Åtgärd: 3. *Skolan erbjuder inget stöd i simträningen*. Innefattar att skolor inte erbjuder stöd i simundervisningen. Två skolor svarade att de inte har något att erbjuda eleverna som inte uppnår målen i simning för årskurs 5.

Exempel på enkätsvar: ”Föräldrarnas ansvar, de meddelas och tipsas om vart de kan vända sig. De bekostar undervisningen själva”.

Definitionen, ”Bortfall” innefattar enkäter som ej besvarats.

Vad görs för de elever i årskurs 6-9 som inte uppnår målen i simning?

Åtgärd	Antal	%
Skolan erbjuder extra träning.	16	51,6
Skolan skickar vidare eleven utan direkta åtgärder.	3	9,7
Övrigt	10	32,2
Bortfall	2	6,5

Tabell 3. Visar vad för åtgärder skolorna erbjuder elever som passerat årskurs 5 och fortsatt inte kan simma. Möjligt antal som kunde besvarat frågan: 31 stycken.

Enligt vår enkät fortsätter flertalet 6-9 skolor att ge de elever stöd som inte uppnått målen för simning i årskurs 5.

Exempel på svar från enkäten: ”De blir erbjudna simskola” eller ”Först görs ett omprov, därefter erbjuds de simskola och föräldrarna kontaktas”.

Två stycken skolor svarade att de skulle välja att skicka eleverna vidare till nästa lärare. Det skall dock tydliggöras att detta var två lärare i årskurs 6. Dessa svarade på enkäten att de skickar de icke simkunniga eleverna som inte uppnått målen i årskurs 5 vidare till årskurs 7. Detta utan att sätta in åtgärder såsom extra simundervisning.

Exempel på svar från enkäten: ”Uppföljning sker i 6:an och om de inte klarar det då, rapporterar vi det till nästa skola”.

En skola svarade att de inte erbjuder eleven någon extra träning.

Åtgärd: 3. Som betecknas som *Övrigt*, innefattar enkätsvar som säger att alla kan simma eller att eleverna uppmuntras till träning om de inte känner sig säkra.

Definitionen, ”*Bortfall*” innefattar enkäter som ej besvarats.

Hur finansieras simundervisningen på de undersökta grundskolorna?

Hur finansieras simundervisningen på er skola?

Hur det finansieras	Antal	%
Skolan	19	45,2
Centralt, kommun eller stadsdel.	6	14,2
Eleverna bekostar simning själv.	3	7,1
Vet ej	5	11,9
Bortfall	9	21,4

Tabell 4. Visar på hur de olika skolorna får/tar pengar ifrån för att bekosta sin simundervisning.
Möjligt antal som kunde besvarat frågan: 42 stycken

Svaren i den här enkätfrågan visar på var pengarna kommer ifrån som används vid finansiering av simundervisningen i de olika skolorna. De två vanligaste sätten att finansiera simundervisningen är antingen genom skolans budget eller genom att kommun eller stadsdelsnämnd går in och finansierar kostnaderna separat. Det kom också fram under undersökningen att en del skolor lät eleverna bekosta simundervisningen med egna medel. Det rör sig då om inträden vid badhus, dock inte vid det tillfälle som simtest skall genomföras. Då går skolans idrottsbudget in och betalar för eleverna.

Definitionen, ”Bortfall” innefattar enkäter som ej besvarats samt de respondenter som ej svarat på frågan.

Definitionen, ”vet ej” innefattar svar där respondenten ej visste hur simundervisningen finansierades.

Hur ser det ut med simkunnigheten hos eleverna på de undersökta skolorna?

Hur stor andel av de elever som gick ut årskurs 5, 2006 var simkunniga?

Så många var simkunniga efter årskurs 5, 2006.	Antal	%
100%	6	15,4
95-100%	21	53,8
90-95%	8	20,5
70-90%	1	2,6
Bortfall	3	7,7

Tabell 5. Visar på hur stor simkunnigheten var hos eleverna som gick ur årskurs 5 i de undersökta skolorna. Möjligt antal som kunde besvarat frågan: 39 stycken

Svaren hade stor spridning. Flertalet av de skolor som var med i undersökningen svarade att 90 % eller mer av eleverna, kunde simma så bra att de uppnådde målen för simning i årskurs 5. Endast en av de skolor som svarade på enkäten uppger att endast 78% av eleverna kunde simma.

Definitionen, "Bortfall" innefattar enkäter som ej besvarats

Övriga enkätfrågor

Vad krävs av en elev för att denna skall uppnå godkänt betyg i momentet simning i årskurs 8-9?

Vad som krävs för godkänt betyg.	Antal	%
Kunna simma ett antal meter och att kunna livrädda. Alternativt kunna simma klädsim	26	83,9
Kunna simma ett antal meter. (Ej livräddning)	1	3,2
Simning krävs inte för att få ett betyg.	1	3,2
Bortfall	3	9,7

Tabell 6. Visar vad som krävs för att elever i årskurs 8-9 i de undersökta skolorna skall kunna få betyg i simning. Möjligt antal som kunde besvara frågan: 31 stycken.

Vår enkätundersökning visar att simning är ett betydande moment i idrottsundervisningen i årskurs 8-9 i ett flertal skolor. Endast en av de tillfrågade skolorna uppgav att simkunskaper inte alls har någon betydelse när det gäller betygssättning. Vad som också kan ses är att livräddning och klädsim blir en mycket större del av undervisningen och en mer betydande del när betygen skall sättas.

Definitionen, "Bortfall" innefattar enkäter som ej besvarats. Samt de respondenter som ej besvarat frågan.

Resultat deltagandeobservation

Samanställning av enkätsvar

Enkäten skickades ut till 41 elever på skolan. Alla eleverna gick i årskurs 5 läsåret 05-06.

Fråga 1. Namn

Vi har valt att inte redovisa med namn på grund av elevens anonymitet.

Fråga 2. Mitt barn kan simma..... meter.

Av de 41 eleverna uppgav deras föräldrar att 20 stycken pojkar kunde simma 200 meter eller mer. Föräldrarna till 6 stycken pojkar uppgav att deras barn kunde simma mindre än 200 meter. Av flickornas föräldrar uppgav 13 stycken att deras barn kunde simma 200 meter eller mer och 2 föräldrar uppgav att deras barn kunde simma mindre än 200 meter.

Samanlagt kunde 80,5 % av eleverna på den undersökta skolan simma 200 meter eller mer enligt deras föräldrar och 19,5 % av föräldrarna sa att deras barn kunde simma mindre än 200 meter.

I ”*kan simma 200 meter eller mer*” fanns svar som pendlade mellan 200 meter och 1000 meter. I ”*kan simma mindre än 200 meter*” pendlade svaren från 0 meter till 100 meter.

Fråga 3. Mitt barn får vistas på djupt vatten JA/ NEJ

Av de 41 eleverna på den undersökta skolan uppgav föräldrarna till 20 stycken pojkar att deras barn fick vistas på djupt vatten. Föräldrarna till sex stycken pojkar uppgav att deras barn inte fick vistas på djupt vatten. Av flickornas föräldrar ansåg 14 stycken att deras barn fick vistas på djupt vatten medan en förälder ansåg att dennes barn inte fick vistas på djupt vatten.

Samanlagt fick 82,9 % av 41 elever på den undersökta skolan vistas på djupt vatten medan 17,1 % av eleverna inte fick vistas på djupt vatten.

Simtestets utformning, genomförande och resultat

I resultatet av undersökningen har vi valt att redovisa pojkar och flickor för sig. Detta har ingen betydelse för resultatet utan är till för att dela upp tabellen och göra tabellen lite mer lättöverskådlig.

Resultat simtest pojkar

Kön	Testresultat	Antal simmade meter	Åtgärder
Pojke 1	G	200 meter	-
Pojke 2	G	200 meter	-
Pojke 3	G	200 meter	-
Pojke 4	G	200 meter	-
Pojke 5	G	200 meter	-
Pojke 6	G	200 meter	-
Pojke 7	G	200 meter	-
Pojke 8	-	-	Extrastöd
Pojke 9	G	200 meter	-
Pojke 10	G	200 meter	-
Pojke 11	G	200 meter	-
Pojke 12	-	-	Extrastöd
Pojke 13	G	200 meter	-
Pojke14	G	200 meter	-
Pojke 15	G	200 meter	-
Pojke 16	-	-	Extrastöd
Pojke 17	G	200 meter	-
Pojke 18	-	-	Extrastöd
Pojke 19	G	200 meter	-
Pojke 20	G	200 meter	-
Pojke 21	-	-	Extrastöd
Pojke 22	G	200 meter	-
Pojke 23	G	200 meter	-
Pojke 24	G	200 meter	-
Pojke 25	G	200 meter	-
Pojke 26	G	200 meter	-

Tabell 7. Visar hur många elever som klarat målet för simning genom att testa eleverna mot Svenska livräddningssällskapets definition av simkunnighet.

Sammanfattningsvis kan sägas att av pojkarna på den undersökta skolan var 21 pojkar simkunniga enligt Svenska livräddningssällskapets definition och 5 pojkar kunde inte simma.

Resultat simtest flickor

Kön	Testresultat	Antal simmade meter	Åtgärder
Flicka 1	G	200 meter	-
Flicka 2	G	200 meter	-
Flicka 3	G	200 meter	-
Flicka 4	G	200 meter	-
Flicka 5	-	80 meter	Extrastöd
Flicka 6	G	200 meter	-
Flicka 7	G	200 meter	-
Flicka 8	G	200 meter	-
Flicka 9	-	-	Extrastöd
Flicka 10	G	200 meter	-
Flicka 11	G	200 meter	-
Flicka12	G	200 meter	-
Flicka13	G	200 meter	-
Flicka 14	G	200 meter	-
Flicka 15	G	200 meter	-

Tabell 8. Visar hur många elever som klarat målet för simning genom att testa eleverna mot Svenska livräddningssällskapets definition av simkunnighet.

För flickorna på den undersökta skolan visade det sig att 13 flickor kunde simma enligt Svenska livräddningssällskapets definition av simkunnighet, samt att två stycken flickor inte kunde simma enligt definitionen.

Resultatsammanfattning

Hur definierar ett antal kommunala grundskolor i Göteborgs kommun simkunnighet?

Vår enkätundersökning visar att majoriteten av de skolor vi undersökt använder sig av Svenska livräddningssällskapets definition av simkunnighet. Undersökningen visar även att det skiftar i hur de olika skolorna definierar simkunnighet.

Den näst vanligaste definitionen av simkunnighet i vår undersökning var att eleverna skulle simma *ett antal meter med ett eller flera simsätt*. Vad som skiljer dessa definitioner från Svenska livräddningssällskapets definition var att de inte hade samma antal meter eller lika många simsätt som eleverna skulle simma. Längderna eleverna skulle simma var kortare alternativt längre.

Den tredje definitionen vi fick fram genom vår enkätundersökning kallade vi: *Ingen klar definition men det finns ett mål*. Svaren här hade ingen klar definition utan innefattade istället ett mål så som att *”kunna simma”*.

Vad görs för de elever i årskurs 5-9 som inte uppnår målen i momentet simning på de undersökta skolorna?

Vår enkätundersökning visar att de flesta skolorna som svarat på enkäten erbjuder elever som inte nått upp till målen extra simundervisning kostnadsfritt. Det kan dock skilja sig från skola till skola om den extra simundervisningen sker på skoltid eller om det sker på elevens fritid. Det vanligaste är dock att den extra simundervisningen sker på skoltid. Enligt enkäten är det 5,1 % av skolorna som inte erbjuder kostnadsfri, extra undervisning i årskurs 5. De anser att det ligger på föräldrarna att deras barn kan simma. 6,4 % väljer att skicka eleverna vidare efter årskurs 6 om de inte lärt sig simma och klarat skolans mål i simning. 3,2 % av skolorna erbjuder ingen extra simträning.

Hur finansieras simundervisningen på de undersökta grundskolorna?

Vår enkätundersökning visar att majoriteten av skolorna finansierar simundervisningen genom skolan. 14,2 % av skolorna svarade att simundervisningen finansieras centralt. Anmärkningsvärt är att vi erhöll en betydande mängd enkätsvar där respondenten ej visste hur simundervisningen finansierades. 7,1 % av skolorna i vår enkätundersökning låter eleverna bekosta simningen själva.

Hur ser det ut med simkunnigheten hos eleverna på de undersökta skolorna?

Vår enkätundersökning visar att 83,3 % av de tillfrågade skolorna hade över 90 % av eleverna klarat att uppfylla skolans mål när det gäller simkunnighet. En skola medgav att de hade mindre än 90 % i andel simkunniga elever. Den skolan hade en simkunnighet bland eleverna som låg på 78 % när de hade gått ut årskurs 5, 2006

Vår enkätundersökning har givit oss en bild på att simningen på högstadiet har en fortsatt framträdande roll i elevernas utbildning i idrott och hälsa. Enkätundersökningen visar att livräddning alternativt klädsim får en betydligt mer framstående roll i elevernas utbildning i idrott och hälsa, speciellt när betyg är inblandat.

Vår deltagande observation visade att enkäten som skickades ut till föräldrarna stämde relativt bra in på verkligheten. Enligt föräldraenkäten kunde 80,5 % av eleverna simma 200 meter eller mer och 19,5 % av föräldrarna sa att deras barn inte kunde simma 200 meter. Efter genomfört test visade det sig att det var 82,9 % av eleverna som hade uppfyllt de uppsatta målet för simning.

RESULTATDISKUSSION

Vårt syfte med arbetet var att få en bild över ett antal kommunala grundskolors definition av simkunnighet i Göteborgs kommun. Syftet var även att se vilka åtgärder som vidtas för de elever i årskurs 5-9 som inte uppnår målen för momentet simning, samt ge en bild över hur simundervisningen finansieras och hur det är med simkunnigheten hos eleverna på de undersökta grundskolorna.

Vi har valt att diskutera utifrån våra frågeställningar. Vi har valt att först diskutera våra metoder. Därefter sammanväver vi litteraturen med vår undersökning. Efter det följer en allmän diskussion om simkunnighet, där vi bland annat ger förslag till fortsatt forskning.

Metoddiskussion

Syftet med studien var att få en bild över hur simundervisningen fungerade på ett antal kommunala grundskolor i Göteborgs kommun.

Inledningsvis valde vi att läsa relevant litteratur för att få en insikt och en fördjupad kunskap om det ämne vi valt att undersöka. Litteraturstudien genomfördes innan vi genomförde vår undersökning, men även under datainsamlingsprocessen kom vi i kontakt med relevant litteratur. Vid utformandet av enkätfrågorna utgick vi från en tidigare enkätundersökning som behandlat simkunnighet och kunde på detta sätt ta fram relevanta frågor sett utifrån vår undersökning. Vi gjorde tillägg i enkäten med frågor för att anpassa enkätstudien till våra frågeställningar. Enkätfrågorna granskades sedan av en utomstående idrottslärare, där det efter dennes tycke och i samråd med oss gjordes justeringar i några frågor.

Utfallet av enkätundersökningen blev i undersökningens början ej som vi hoppats på. Vi kunde ganska omgående konstatera att enkäten fick ett ganska stort bortfall. Det inkom dock en del svar under skrivprocessen. Så sent som tre månader efter enkätutskicket kunde vi notera det sista inkomna svaret på enkäten.

För att minska undersökningens bortfall ytterligare genomförde vi ett extra enkätutskick via frankerad svarspost. Vi kunde återigen här notera en lägre svarsfrekvens gentemot våra förväntningar.

Vi var inte nöjda med bortfallet på undersökningen och genomförde då telefonintervjuer. Detta resulterade i att svarsfrekvensen enligt oss nu var acceptabel.

Vi ställer oss kritiska till vårt val av tidpunkt för enkätutskicket. Utskicket av enkäten skedde i anslutning till skolavslutningarna, vilket möjligtvis påverkade svarsfrekvensen inledningsvis. Tidpunkten för enkätutskicket hade kunnat valts med mer tanke och för framtida studier användas som ett tips för att underlätta datainsamlingen för författaren.

Den deltagande observationen genomförde vi för att komplettera, och i den mån det var möjligt att konfirmera, det som framkommit under enkätundersökningen och även i viss mån kunna jämföra våra resultat. Vi ville också med den deltagande observationen se hur det kunde gå till i praktiken när ett simprov avlades.

För att kunna genomföra en vidare och mer korrekt jämförelse och härav dra generella slutsatser mellan den deltagande observationen och resultatet från enkätundersökningen, hade vi kunnat genomföra fler deltagande observationer. Vi lämnar detta som ett tips för en framtida studie.

Vi hade i början av skrivprocessen en tanke att vi kunde jämföra skolverkets rapport (Dnr 2003: 3260.e.) med vår undersökning. Vi kunde dock notera att skolverket hade vänt sin

enkätundersökning till en administratör vid stadsdelen och vår undersökning vände sig till en idrottslärare. Härav väljer vi att inte jämföra skolverkets rapport med vår undersökning i större utsträckning. Vi finner att det är upp till läsaren om de två undersökningarna går att jämföra för vidare framtida studier.

Vi ställer oss kritiska till resultatet för vissa moment i undersökningen. Enkätfrågan: ”*Hur stor andel av de elever som gick ut årskurs 5, 2006 var simkunniga?*”

Besvarade majoriteten av respondenterna direkt i procentangivelse. Vi spekulerar att ett flertal respondenter endast gjort en uppskattning på hur stor andel elever som ej var simkunniga när de gick ut årskurs 5, år 2006. Vi antar att respondenterna svarat på ett rationellt och korrekt sätt, men vill ändå nämna våra spekulationer.

Med hjälp av våra undersökningsmetoder och dess omfattning har vi, enligt oss, på ett tillfredsställande sätt lyckats besvara våra frågeställningar och nått upp till undersökningens syfte.

Hur definierar ett antal kommunala grundskolor i Göteborgs kommun simkunnighet?

Tidigare definitioner av simkunnighet

Litteraturen vi studerat tog upp olika tidsepokers syn på simkunnighet och hur denna har definierats. Genom litteraturen har vi fått reda på att definitionen att vara simkunnig har varierat genom årens lopp. 1954 utkom Folkbadsutredningen med en definition på simkunnighet som innebar att en person ansågs simkunnig då den kunde ta sig fram i vattnet 25 meter utan hjälpmedel. Definitionen känns dock lite luddig då den också fastslog att de personer som ansågs vara simkunniga i regel inte kunde simma mer än 10-15 meter och att de simkunniga inte heller hade testat att simma längre. (Holmberg, 1998)

Desto klarare blev definitionen av simkunnighet 1969 då Lgr69 gav en betydligt mer tydlig definition av simkunnighet. I läroplanen Lgr 69 uttrycktes tydligt vad som krävdes av eleverna i grundskolan. I årskurs 3 skulle eleverna simma 25 meter på grunt vatten och i årskurs 4 gällde fortfarande sträckan 25 meter men eleverna skulle helst simma sträckan på djupt vatten. I årskurs 5 skulle eleverna simma 50 meter och i årskurs 6 skulle de simma 100 meter varav 25 meter på rygg. (Skolöverstyrelsen, 1969)

Lgr 69 visade hela tiden på en ökande svårighetsgrad efter varje årskurs vilket nog skulle fungera som en lagom stegring i elevernas lärande.

I Lgr 80 var det mer en redogörelse för vilka moment som skulle ingå i simundervisningen. Här lades istället årskurserna ihop i olika intervaller som lågstadiet, mellanstadiet och högstadiet. Genomgående i Lgr 80, skulle simkunnighetsprov avläggas i alla stadierna. Dessutom fanns livräddning med som ett stort moment i alla stadier.

I Lgr 69 fanns det krav på att eleven skulle kunna simma en viss sträcka vid en viss ålder. Detta har vi ej kunnat finna i Lgr 80. En skillnad mellan de två kursplanerna är att Lgr 69 inte lägger någon tyngdpunkt i livräddning medan i Lgr 80, skall detta moment ingå i simundervisningen.

I kursplanerna för idrott och hälsa i Lpo 94 stod det fram till September -06:

*”Mål som eleven skall ha uppnått i slutet av det femte skolåret:
Eleven skall kunna simma och hantera nödsituationer vid vatten”* (Skolverket, 2002 s.24)

Alltså inte någon klar definition av simkunnighet, utan mer ett klart mål. Den vanligaste definitionen på simkunnighet som användes ute i skolorna och som liknar Lgr69 i sin utformning, är den som Svenska Livräddningssällskapet tagit fram, som kan ses som ett förtydligande över kursplanens mål vad beträffar att vara simkunnig. (Skolverket, Dnr 2003: 3260.e.) (läs före 2006)

Före 1994 tog Svenska livräddningssällskapet tillsammans med skolverket fram en definition av att vara simkunnig som löd:

Personen är simkunnig om den klarar att *falla i vattnet och därefter kunna simma 200m på djupt vatten.* (Svenska Livräddningssällskapet, 2006.g.)

År 2004 efter skolverkets tillsyn av simkunnigheten fick skolverket i uppdrag av regeringen att förtydliga målen för simning i Lpo 94. Revideringen av kursplanerna i idrott och hälsa var klara hösten 2006. Revideringen följer nedan

I mål som eleven skall ha uppnått efter det femte skolåret står det:

*”Eleven skall
ha god vattenvana, vara trygg i vatten, kunna simma 200 meter och
ha grundläggande kunskaper om bad-, båt- och isvett* (Skolverket, Dnr 2006:00492.d.).

Vilka definitioner användes i skolorna när skolverket gjorde sin tillsyn?

Skolverkets tillsyn gick till så att Skolverket skickade ut ett antal frågor till alla huvudmän i landet. En av frågorna som ställdes av Skolverket var: *Hur definieras simkunnighet i huvudmannens verksamhet?* (Skolverket, Dnr 2003: 3260.e.)

Då när skolverket gjorde sin tillsyn av simkunnigheten bland landets årskurs 5: or, år 2003, skrev Skolverket att det inte fanns någon gemensamt fastställd plan för att konkretisera vad simkunnighet var. Skolverket ansåg att det var upp till huvudmännen att fastställa vad simkunnig anses vara. (Skolverket, Dnr 2003: 3260.e.)

De flesta huvudmän som svarade på frågorna ansåg att simkunnig är någon som kan simma ett antal meter med ett eller flera simsätt. Andra ansåg istället att simkunnig är den som har en sorts trygghet i och i närheten av vatten och ibland tillsammans med kunskapen om att kunna simma ett eller flera simsätt. Några definitioner Skolverket fick se innefattade också förmågan att hantera nödsituationer och livräddning. (Skolverket, Dnr 2003: 3260.e.)

Den vanligaste definitionen som användes för simkunnighet var enligt Skolverket den rekommendation som Svenska livräddningssällskapet gått ut med 1994. I Skolverkets rapport valde 64 % av kommunerna, Svenska livräddningssällskapets definition av simkunnighet. 6 % av kommunerna definierade simkunnighet med att eleverna skulle simma 250 meter eller mer. 23 % av kommunerna hade en definition som sa att simkunnighet var att simma mellan 25-150 meter. 2 stycken kommuner hade valt att inte definiera simkunnighet med en vis sträcka som eleverna skulle simma. Av alla som svarat på frågorna i Skolverkets rapport så var det 6 % av alla kommunala skolor som inte hade någon definition av simkunnighet. (Skolverket, Dnr 2003: 3260.e.)

Hur såg det ut i Göteborg när Skolverket gjorde sin tillsyn?

I Göteborg sade 14 av 20 stadsdelar att de använde sig av Svenska livräddningssällskapets definition av simkunnighet. Tre stadsdelar delgav att de använde sig av en annan definition än Svenska livräddningssällskapets definition. Resterande stadsdelar hade angett svar som var svåra att tyda dessa svar räknades av Skolverket som bortfall i undersökningen. (Skolverket, 2003.f.)

Grundskolorna i Göteborgs kommuns definition av simkunnighet

I de svar vi fick så var det en majoritet av de kommunala grundskolorna i Göteborg som använde sig av Svenska livräddningssällskapets definition av simkunnighet. Den näst vanligaste definitionen var att eleven skulle simma ett antal meter med ett eller flera simsätt. Här var det sträckorna som skilde sig från Svenska livräddningssällskapets definition. Det fanns skolor som uppgav att eleverna skulle simma kortare sträckor och det fanns skolor som uppgav att de definierade simkunnighet genom att eleven skulle simma långt mycket längre än Svenska livräddningssällskapets definition.

Den tredje kategorin vi kunde dela in våra svar i enkätundersökningen var att skolan inte hade någon klar definition men dock ett klart mål.

Sammanfattning

Det som kan sägas om olika definitioner på simkunnighet är att det nästan alltid förutom i första utgåvan av Lpo 94 har handlat om någon typ av sträcka som skall simmas på ett eller flera simsätt. Det som hände med Lpo 94 var att det blev upp till huvudmannen själv att bestämma vad simkunnighet är. Detta kan ha bidragit till en del av problemet. Det blev troligen för fritt att definiera sin egen definition för simkunnighet. Vid jämförelse mellan Skolverkets rapport och vår enkätstudie ser vi att den vanligaste definitionen av simkunnighet är den definition som Svenska livräddningssällskapet tog fram under 90-talet. I Skolverkets rapport valde 64 % av kommunerna i landet, Svenska livräddningssällskapets definition av simkunnighet. I Göteborgs kommun svarade 14 av 20 stadsdelar att de definierade simkunnighet i enlighet med Svenska Livräddningssällskapet. I vår undersökning bland Göteborgs kommunala grundskolor svarade 50% att de definierade simkunnighet i enlighet med Svenska livräddningssällskapet. Vid denna jämförelse går det se att vi har en lägre andel respondenter på vår undersökning som definierar simkunnighet i enlighet med Svenska Livräddningssällskapet gentemot Skolverkets undersökning.

Vad görs för de elever i årskurs 5-9 som inte uppnår målen i momentet simning på de undersökta grundskolorna?

Tidigare forskning

I skolverkets rapport angående simkunnigheten bland landets årskurs 5: or riktades kritik gentemot de huvudmän som inte erbjöd simundervisning till de som ej nådde upp till målen i årskurs 5. Skolverket påpekade starkt att elever som inte kunde simma måste erbjudas extra simundervisning. (Skolverket, Dnr 2003: 3260.e.)

Vad säger då Skolverket om att ta ut en avgift av eleverna i samband med simundervisning? Skolverket trycker här på att utbildningen skall vara kostnadsfri för eleverna och att det absolut inte får tas ut någon avgift för något som gör att man inte kan uppnå målen i något ämne. För det här har skolverket riktat kritik mot de som tagit ut en avgift för simning under skoltid. 2 % av skolorna i landet fick kritik av Skolverket på grund av att de tog ut en avgift av eleverna när de skulle simma. (Skolverket, Dnr 2003: 3260.e.)

Vad säger skollagen?

I skollagen 4 kap. 4§ står det:

Utbildningen i grundskolan skall vara avgiftsfri för eleverna. De skall utan kostnad ha tillgång till böcker, skrivmaterial, verktyg och andra hjälpmedel som behövs för en tidsenlig utbildning. I verksamheten får dock förekomma enstaka inslag som kan föranleda en obetydlig kostnad för eleverna (Läraryrket, 2001 s.72).

Skolverket anser dock att det ej skall tas ut någon avgift för simundervisning i skolan eftersom det är en förutsättning för eleven att uppnå kursplanens mål. Skolverket anser alltså inte att inträde till exempel badhall kan räknas som en obetydlig kostnad för eleven. (Skolverket, Dnr 2003: 3260.e.)

För att en elev skall kunna uppnå målen i ett visst ämne, skall inte den enskilde individens ekonomiska resurser ge en fördel att uppnå målen i skolan. Detta får vidare stöd i skollagen 1 kap. 2 § där det står följande:

Alla barn och ungdomar skall, oberoende av kön, geografisk hemvist samt sociala och ekonomiska förhållanden, ha lika tillgång till utbildning i det offentliga skolväsendet för barn och ungdom. Utbildningen skall inom varje skolform vara likvärdig, varhelst den anordnas i landet (Läraryrket, 2001 s.55).

Vad görs det för eleverna i Göteborg som inte uppnår målen?

Vår enkät visar att flertalet skolor som besvarat enkäten erbjuder sina elever simundervisning kostnadsfritt om de inte nått upp till målen. Det skiljer sig i de inkomna enkätsvaren om eleverna får gå och simma under skoltid eller på fritid.

Vår enkät visar vidare att 5,1 % av skolorna inte erbjuder någon extra simundervisning till de barn som inte når upp till målen för årskurs 5.

6,4 % av skolorna väljer att skicka barnen vidare och hoppas på att de får undervisning längre fram under sin skoltid. Observera att detta är två stycken lärare som undervisar årskurs 6 som uppgivit detta.

3,2 % skolorna erbjuder ingen extra simträning.

Sammanfattning

Något som kan ses som häpnadsväckande är att det finns skolor som inte erbjuder de elever som inte uppnått målen kostnadsfri simundervisning. Detta trots Skolverkets kritik.

Ovanstående kan tolkas som ett direkt brott mot skollagen. Skolagen påpekar att utbildningen i grundskolan skall vara avgiftsfri. Det skall således inte belasta eleven ekonomiskt om denne ej uppnår målen.

Vi finner att det är positivt att majoriteten av de skolor som deltog i vår undersökning ger sina elever chansen att uppfylla målen i simning, kostnadsfritt. Vi anser att eleverna skall få chansen att uppnå målen under skoltid och inte på fritiden. Om ingen annan möjlighet finns är det ändå enligt oss en lösning.

Hur finansieras simundervisningen på de undersökta grundskolorna?

Finansiering av simundervisningen i Göteborg

Vår undersökning visar att 45,2 % av respondenterna svarade att det var skolan som betalade undervisningen i simning. 14,2 % av respondenterna svarade att det var stadsdelen som betalade. 7,1 % av skolorna lät eleverna själva bekosta simningen. På denna enkätfråga erhöll vi ett stort bortfall. Anmärkningsvärt är de skolor som låter sina elever betala sin simundervisning själva. Detta med tanke på vad som står i skollagen och skolverkets rapport:

I skollagen 4 kap. 4§ står det:

Utbildningen i grundskolan skall vara avgiftsfri för eleverna. De skall utan kostnad ha tillgång till böcker, skrivmaterial, verktyg och andra hjälpmedel som behövs för en tidsenlig utbildning. I verksamheten får dock förekomma enstaka inslag som kan föranleda en obetydlig kostnad för eleverna (Läraryrket, 2001 s.72).

Skolverket anser att det ej skall tas ut någon avgift för simundervisning i skolan eftersom det är en förutsättning för eleven att uppnå kursplanens mål. Skolverket anser alltså inte att inträde till exempel badhall kan räknas som en obetydlig kostnad för eleven. (Skolverket, Dnr 2003: 3260.e.)

Sammanfattning

Enligt vår enkätundersökning betalar majoriteten av skolorna simundervisningen för sina elever. Det finns dock fortfarande elever i de kommunala grundskolorna som måste bekosta sin simundervisning själva. Detta trots Skolverkets kritik 2003.

Skolverkets rapport (Dnr 2003: 3260.e.) visade att 2 % av alla huvudmän som deltog i undersökningen, svarade att kostnaden för simundervisningen låg på eleven. I vår undersökning svarade 7,1% av respondenterna att det var eleven som stod för kostnaden för simundervisningen.

Det som också är värt att nämna är det stora bortfallet. Detta anser vi vara väldigt intressant. Varför valde ett så stort antal skolor att inte besvara denna fråga? Vi kan spekulera i detta, men väljer här att ej dra generella slutsatser, då vi ej vet den bakomliggande faktorn.

Hur ser det ut med simkunnigheten hos eleverna på de undersökta skolorna?

Simkunnigheten i landet

Skolverkets rapport angående simkunnighet år 2003, visade på att 94 % av alla elever som gick ur årskurs 5 år 2003 var simkunniga. Allt som allt var det 118910 barn som kunde simma när de gick ur årskurs 5, år 2003. Andelen elever som inte kunde simma när de gick ur årskurs 5 samma år var 6 % eller 7135 personer. Av alla kommuner i landet redovisade 10 % av dem att alla eleverna i kommunen kunde simma. (Skolverket, Dnr 2003: 3260.e.)

Simkunnigheten i Göteborg

Skolverkets rapport visar också vidare att bland Göteborgs stadsdelar svarade 9 av 20 stadsdelar att 95-100 % av eleverna i stadsdelen var simkunniga. Detta när de gick ur femte skolåret år 2003. 8 av de 20 stadsdelarna svarade att 90-94 % av deras elever var simkunniga när de gick ur årskurs 5 samma år. Avslutningsvis svarade de 3 kvarvarande stadsdelarna att mindre än 90 % var simkunniga när de gick ut år 2003. (Skolverket, Dnr 2003: 3260.e.)

Enligt vår undersökning besvarade 15,4% skolorna att 100% av eleverna där var simkunniga när de gick ur årskurs 5 år 2006.

53,8 % av skolorna svarade att mellan 95 % och 100 % av deras elever var simkunniga när de gick ut årskurs 5 år 2006.

20,5 % av skolorna svarade att 90-95 % av eleverna klarade målen för simning i årskurs 5.

2,6 % av skolorna redovisade en simkunnighet under 80%.

Deltagande observation

Vi valde också att genomföra en deltagandeobservation under ett simtest i årskurs 5. Vi skickade ut en enkät till 41 elevers föräldrar där vi ville ha svar på tre frågor. Vi frågade om namn, hur långt barnet kunde simma och om han eller hon fick vara på djuptvatten.

Själva tanken med undersökningen var att se hur bra någon kan uppskatta sitt barns simkunnighet och sedan se hur väl det stämmer med verkligheten.

Samanlagt kunde 80,5 % av eleverna på den undersökta skolan simma 200 meter eller mer enligt deras föräldrar och 19,5 % sa att deras barn kunde simma mindre än 200 meter. Detta var enligt oss ett ganska intressant resultat. Vidare tittade vi på hur många barn som fick vara på djupt vatten. Detta är ju många gånger ett måste för att kunna göra ett simtest.

Samanlagt fick 82,9 % av 41 elever på den undersökta skolan vistas på djupt vatten medan 17 % av eleverna inte fick vistas på djupt vatten. Vi ställer oss frågande hur ett barn kan tillåtas vistas på djupt vatten när simkunnigheten egentligen inte är utredd.

Testet genomfördes och det fullkomliga resultatet kan läsas i resultatdelen. Angående våra deltagande observationer visade det sig att enkäten som skickades ut till föräldrarna stämde relativt bra in på verkligheten. Enligt föräldraenkäten kunde 80,5 % av eleverna simma 200 meter eller mer och 19,5 % av föräldrarna sa att deras barn inte kunde simma 200 meter. Efter

genomfört test visade det sig att det var 82,9 % som hade uppfyllt de uppsatta målen för simning. 19,5 % av föräldrarna medgav i enkäten att deras barn inte kunde simma 200 meter. Som tidigare nämnts var det efter genomfört test, 17 % av eleverna som inte nådde upp till målet för simning i årskurs 5.

Sammanfattning

Skolverkets rapport (Dnr 2003: 3260.e.) visade att 94 % av alla elever som gick ur årskurs 5, år 2003 var simkunniga. I Skolverkets rapport besvarade nio av 20 stadsdelar att 95-100 % av eleverna var simkunniga när de gick ur årskurs 5, år 2003. Åtta av stadsdelarna svarade att 90-94 % av alla elever som gick ur årskurs fem, år 2003 var simkunniga. Tre stadsdelar uppgav en simkunnighet som var under 90%.

I jämförelse med vår enkätundersökning visar det sig att 89,3 % av de tillfrågade skolorna uppgav att över 90 % av eleverna klarade att uppfylla skolans mål när det gäller simkunnighet. En skola medgav att de hade mindre än 90 % andel simkunniga elever. Den skolan hade en simkunnighet bland eleverna i årskurs 5 som låg på 78%.

Vid den deltagande observationen noterade vi att av de 41 elever som genomförde testet, klarade 82,9 %, de uppsatta målen i simning för årskurs 5. Vi kan se att det är en lägre andel elever som klarar de uppsatta målen i simning vid den deltagande observationen, gentemot vad respondenterna uppgivit i Skolverkets undersökning, samt i vår enkätundersökning.

Avslutande diskussion

Likvärdig utbildning och definition av simkunnighet

Att ha arbetat med detta ämne både praktiskt och teoretiskt har varit mycket lärorikt. Före arbetet trodde vi ej att definitionerna av simkunnighet kunde skilja sig så mycket som det ändå gör. Teoretiskt sett skulle en elev kunna bli underkänd i simning på en skola medan en annan blir godkänd på den andra fast de egentligen genomfört samma ansträngning. Detta anser vi konstigt och rent av orättvist mot eleverna. Detta blir än mer klart när skollagen studeras där det står att:

Alla barn och ungdomar skall, oberoende av kön, geografisk hemvist samt sociala och ekonomiska förhållanden, ha lika tillgång till utbildning i det offentliga skolväsendet för barn och ungdom. Utbildningen skall inom varje skolform vara likvärdig, varhelst den anordnas i landet
(Läraryrket, 2001 s.55).

Utbildningen skall alltså vara likvärdig, alla skall ha samma chans att uppnå målen i skolan. Vad är det då som gör att definitionerna skiljer sig så som det ändå gör? En orsak som kan ha att göra med att definitionerna skiljer sig åt är enligt oss att det inte funnits någon bestämd definition centralt. Alltså ingen definition skickad ”uppifrån” ut till alla på fältet. Hösten 2006 reviderades kursplanerna för idrott och hälsa i Lpo94. De nya tillägen är en förtydning av de ursprungliga målen för årskurs 5, när det gäller simningen. Före revideringen stod följande:

*”Mål som eleven skall ha uppnått i slutet av det femte skolåret:
Eleven skall kunna simma och hantera nödsituationer vid vatten”* (Skolverket, 2002 s.24)

Detta mål är enligt oss väldigt vagt. Det säger egentligen ingenting om vad eleven skall uppnå. Målet måste istället definieras lokalt på varje skola. Varje skola, alternativt stadsdel måste själva komma på vad som egentligen är att kunna simma. Enligt oss medför detta att definitionerna för simkunnighet skiljer sig skolor emellan.

Hösten 2006 kom tilläget i kursplanerna för idrott och hälsa i Lpo94:

*”Mål som eleven skall ha uppnått i slutet av det femte skolåret:
Eleven skall ha god vattenvana, vara trygg i vatten, kunna simma 200 meter och ha grundläggande kunskaper om bad-, båt- och isvett”*(Skolverket, Dnr 2006:00492.d.).

Vi anser att revideringen av Lpo 94 har medfört att målen för årskurs 5, blivit lättare att tyda. I det nya tillägget finns nu en definition över simkunnighet.

Med hjälp av denna förtydning av målen så kanske och förhoppningsvis fler använder sig av denna gemensamma definition.

Vid revideringen av kursplanen i idrott och hälsa i Lpo94 gjordes även tillägg i målen som eleven skall uppnått i slutet av det nionde skolåret:

*”Eleven skall
- kunna hantera nödsituationer i och vid vatten”*(Skolverket, Dnr 2006:00492.d.).

Vi kan inget mer än ställa oss kritiska till detta och förundras över varför skolverket inte lägger in

en tydlig definition över simkunnighet för eleven när denne befinner sig i slutet av det nionde skolåret.

Är det verkligen helt säkert att eleven kan simma när den gått ur det femte skolåret?

Vad händer om det tillkommer elever till skolan från annan kultur som aldrig simmat, skall det då förväntas att denne kan simma?

Ett sådant vagt mål kan enligt oss ställa till med problem. Vi har av egna erfarenheter fått höra från skolledning att vi inte skall genomföra simprov på elever eftersom detta inte finns nedskrivet i kursplanerna. Att hantera nödsituationer i och vid vatten kan tolkas utefter eget tycke och detta kan leda till att eleven inte avlägger prov och tränar på sin simkunnighet

En trolig orsak till varför skolledning ej vill att simprov genomförs är att det belastar skolan ekonomiskt, om skolan står för kostnaden. För en större skola med många elever kan kostnaden för simproven enligt egen erfarenhet bli betydande.

En annan intressant aspekt på att skolornas definitioner skiljer sig kan vara lärarens utbildning. Det är inte självklart att en idrottslärare idag är utbildad simlärare. Mellan 1964-1973 utbildades många blivande pedagoger till simlärare vid lärarhögskolorna och gymnastik- och idrottshögskolorna. (Svenska Livräddningssällskapet, 2006.h)

Detta borde ha givit en bra simundervisning i skolan.

I den simutbildning som vi erhöll på idrottshögskolan i Göteborg uppfattade vi att tonvikten lades på att träna våra egna färdigheter. Vi anser att tonvikten istället borde läggas på simmetodik, för att gynna simundervisningen i skolorna.

Den ekonomiska faktorn

Vår undersökning visade att det skiljer sig mellan skolorna hur simundervisningen finansieras. Enligt undersökningen står majoriteten av skolorna för kostanden. En del skolor angav att finansieringen skedde genom stadsdelen. Det förekom även skolor i undersökningen som inte kunde besvara hur simundervisningen finansierades.

Vi har kunnat notera att simundervisningen kan bli en ekonomisk börda för skolan om det är skolan som står för kostanden för simundervisningen. Kostanden för en större skola med många elever kan bli betydande.

Vissa skolor uppgav att det fanns en speciell pott med pengar för just simundervisningen. Andra skolor uppgav att pengarna togs från idrottsbudgeten.

Vi anser att kommunen borde se över och diskutera finansieringen av simundervisningen för de kommunala skolorna.

Ett alternativ skulle kanske kunna vara att skolorna erhölet ett betalt simtillfälle för alla elever åtminstone en gång varje läsår, sanktionerat av stadsdelen. Vi vet att det finns ställen där det förekommer att lärare och elever har en bra tillgång till avgiftsfri simträning. Dock är det långt ifrån alla som har denna möjlighet.

Simkunnigheten i Göteborgs kommunala grundskolor

Att göra jämförelser mellan skolverkets rapport Dnr 2003:3260 och vår undersökning är vi försiktiga med att i större utsträckning. Vi tror att undersökningarna är inkommensurabla i vissa moment och att en jämförelse skulle kunna leda till sakfel i viss mån.

Skolverkets undersökning vände sig till en administratör vid stadsdelen medan vår undersökning vände sig till de som undervisade i idrott och hälsa på den utvalda skolan.

Vi kan dock konstatera att Skolverkets rapport Dnr 2003:3260, och även vår enkätundersökning pekar på att det finns oroväckande många elever som går ut årskurs fem och som inte uppnått målen för simkunnighet.

Jämförelse mellan deltagande observation och enkätundersökning

Vid jämförelse med resultatet från vår deltagande observation och resultatet från vår enkätundersökning, kan vi se att det var en lägre andel elever som klarade målen i simning vid den deltagande observationen, gentemot vad majoriteten av respondenterna uppgett i enkätundersökningen. Det kan finnas flera orsaker till fenomenet. Vi väljer här nedan att spekulera lite om troliga orsaker.

Vi vet att vår deltagande observation genomfördes på höstterminen när eleverna gick i årskurs fem. Detta föranleder att eleverna hade ett antal månader på sig att avlägga godkänt simprov innan de gick ut årskurs fem.

Troligen och förhoppningsvis var det en större andel elever som var simkunniga när de sedan gick ut årskurs fem gentemot den aktuella tidpunkten då den deltagande observationen genomfördes.

På frågan ”Hur stor andel av de elever som gick ut årskurs 5, 2006 var simkunniga”? besvarade majoriteten av respondenterna direkt i procentangivelse.

Vi tror att respondenterna är rationella i sin svarsangivelse, men vi ställer oss kritiska till att så många svarar direkt i procent. Vi spekulerar här med en tanke att vissa respondenter endast gjort en uppskattning på hur många elever som egentligen var simkunniga.

Vad görs för de elever som ej uppnår målen i momentet simning?

I Skolverkets rapport Dnr 2003: 3260 riktades kritik gentemot de huvudmän som inte erbjöd simundervisning till de elever som ej nådde upp till målen i simning för årskurs fem. Skolverket påpekade starkt att elever som inte kunde simma måste erbjudas extra simundervisning.

Enligt vår enkätundersökning finns det skolor som inte erbjuder de elever som ej uppnått målen extra stöd i simundervisningen. Dessa skolor är som tur är, få till antalet. Majoriteten av skolorna erbjuder extra stöd för sina elever i simundervisningen.

Vi anser att dessa skolor som ej erbjuder sina elever extra simträning faktiskt gör eleven en otjänst. Vi grundar detta på att flertalet skolor som deltog i vår undersökning faktiskt kräver att eleven skall kunna simma för att erhålla ett betyg i ämnet idrott och hälsa.

Eleven som ej är simkunnig löper troligen även större risk att drunkna och härav mista sitt liv gentemot en som är simkunnig. Förhoppningsvis ger sig inte en icke simkunnig individ ut på djupt och okänt vatten.

Förslag till fortsatt forskning

En fråga som skulle kunna forskas vidare på är hur det ser ut med simkunnigheten bland eleverna i årskurs 6-9. Vidare skulle själva kvalitén på elevernas simkunnighet kunna granskas.

Att skapa en bild över elevernas kunskaper och färdigheter vad beträffar livräddning skulle kunna vara av intresse.

Att undersöka om revideringen av kursplanen för idrott och hälsa har haft någon inverkan på skolors definition över simkunnighet, skulle också kunna vara av intresse.

En annan intressant sak att forska vidare om är idrottslärares roll. Kan idrottslärares utbildning påverka om eleverna får en god simundervisning? Skulle simundervisningen bli bättre om fler lärare fått simutbildning?

Sammanfattning

Syftet med vårt arbete har varit att få en liten bild över vilka definitioner av simkunnighet som används på ett urval av de kommunala grundskolorna i Göteborg. Vi har fått en bild över vilka definitioner som är de mest använda. Den mest använda enligt vår undersökning är den definition som är framtagen av Svenska livräddningssällskapet och sedermera den nya revideringen av kursplanerna i idrott och hälsa i Lpo 94

Vidare var även syftet med undersökningen att ta reda på hur många som var simkunniga på de undersökta skolorna och vad som gjordes för de som inte nådde upp till de satta målen i simning. Undersökningen visade på en del brister hos de tillfrågade. Vi anser bland annat att elever inte skall behöva betala pengar, hur obetydlig kostnaden än är, för sin utbildning i skolan. Vår undersökning visade att så var fallet på några skolor.

Undersökningen visade att flertalet av de undersökta skolorna ej kunde redovisa att alla elever var simkunniga när de gick ut årskurs 5 år 2006.

Vidare visade undersökningen att flertalet av alla skolor vi undersökte hade någon form av plan för att hjälpa de elever som inte når upp till målen.

Syftet med undersökningen var också att få en bild över hur simundervisningen finansierades.

Det visade sig att det skilde sig hur simundervisningen finansierades på de undersökta skolorna.

Vi anser att stadsdelarna borde ta upp detta till diskussion och kanske rent av att de avsätter en summa pengar för elevernas simundervisning i skolorna. Detta för att minska risken att skolledning motsätter sig simundervisning för eleverna, då detta enligt egen erfarenhet kan bli en betydande kostnad för skolan.

Avslutningsvis kan sägas att definitionen på vad som avses att vara simkunnig har blivit klarare. Detta tack vare revideringen av kursplanerna i idrott och hälsa i Lpo 94 hösten -06.

Vi tror att revideringen gör mycket för simundervisningen i skolan och att det nu finns ett klart mål att sikta mot som lärare. Med detta klarare mål tror vi också att fler elever kommer att nå upp till målen i simning i årskurs 5.

Vi anser att kursplanen i idrott och hälsa borde revideras även i de moment som eleven skall ha uppnått efter det nionde skolåret. Detta för att tydliggöra hur simundervisningen skall bedrivas i skolorna och att det tydligt står vilka kunskaper eleven skall ha erhållit.

Vi ser med stor förhoppning att det i framtiden går att finna den röda tråden mellan alla kommunala skolor i Göteborg, för att främja elevens lärande i momentet simning.

REFERENSLISTA

Blom K-A, Lindroth J. (2002). *"Idrottens historia"*. Farsta. Elanders Skogs grafiska: Sisu idrottsböcker.

Holmberg, S.R. (1998). *"SLS 100 år"*. Karlstad: Svenska Livräddningssällskapet, SLS.

Ejvegård, R. (2003). *"Vetenskaplig metod"*. Lund: Studentlitteratur.

Johansson, B & Svedner, P-O. (2004). *"Examensarbetet i lärarutbildningen. Undersökningsmetoder och språklig utformning"*. Uppsala: Kunskapsföretaget i Uppsala.

Läraryrket. (2001). *Lärarens handbok*. Solna: Tryckindustri Information: Läraryrket

Lönghed, O. (2006). "Klent med simundervisning" Partille Tidning, nr 25, s.5.

Skolverket. (2000). *Kursplaner och betygsgränser 2000*. Västerås: Skolverket och Fritzes

Skolöverstyrelsen. (1969). *"Läroplan för grundskolan Lgr 69, Supplement gymnastik"*. Stockholm: Utbildningsförlaget Liber.

Skolöverstyrelsen. (1980). *"Läroplan för grundskolan, Allmän del"*. Södertälje: Liber utbildningsförlaget.

(a).

<http://www.sls.a.se/templates/Page.aspx?id=118#Dagens%20Svenska%20Livräddningssällskap> 2007-03-27, 13:41

(b)

http://www.goteborg.se/prod/sk/goteborg.nsf/1/tjanster,barn_o_utbildning,grundskola,kommunal_a_grundskolor?OpenDocument 2006-06-02, 10:30

(c)

<http://www.infovoice.se/fou/> 2006-07-14, 14:30

(d)

<http://www.skolverket.se/publikationer?id=1626> 2006-12-30, 13:51

(e)

http://www.skolverket.se/content/1/c4/05/26/Rapport_simtillsyn.pdf 2006-06-20, 20:05

(f)

<https://sv24.skolverket.se/Skolverk/UtbJur/Simtillsyn04Publ.nsf/F4C290336F4A2F8AC1256FD B0049F903> 2006-07-04, 15:10

(g)

<http://www.sls.a.se/templates/Page.aspx?id=127> 2006-06-20, 20:52

(h)

<http://www.sls.a.se/templates/Page.aspx?id=119> 2006-06-20, 20:01

(i)

<http://www.sls.a.se/templates/Page.aspx?id=118#Den%20allmänna%20simkunnigheten> 2006-06-20, 20:15

(j)

<http://www.sls.a.se/upload/3/Drunknade%202006.pdf> 2007-01-11, 20:10

Bilaga2

Enkät angående simkunnighet bland elever i Göteborgs kommun.

- 1. Hur definierar ni simkunnighet på er skola?***

- 2. Hur stor andel av de elever som gick ut åk 5 –2006 var simkunniga?***

- 3. Vad görs för de elever i åk.5 som inte uppnår målen i simning?***

- 4. Vad görs för de elever i åk. 6-9 som inte uppnår målen i simning?***

- 5. Vad krävs av en elev för att denna skall uppnå godkänt betyg i momentet simning i åk 8-9?***

- 6. Hur finansieras simundervisningen på er skola? (idrottsbudget, egen budget för simning etc.)***

Tack för din medverkan!

